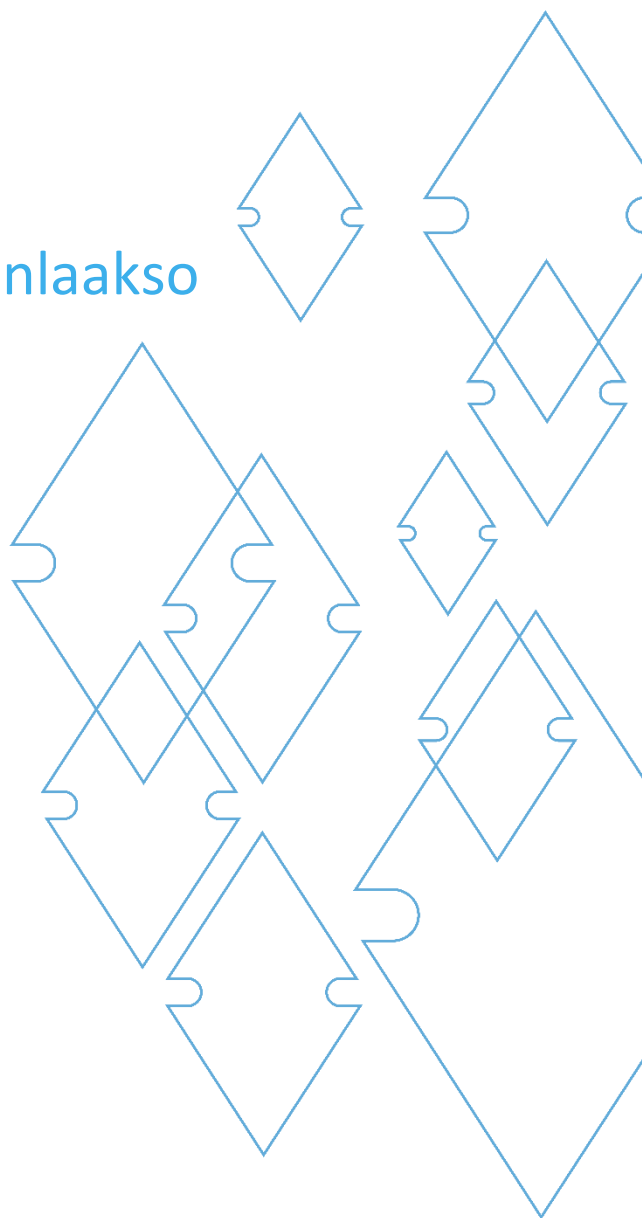

Elinvoimainen ja sopeutuva Kymenlaakso

- Vaihemaakuntakaava 2060

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Maakuntahallitus 20.01.2025

Sisällys

Johdanto.....	3
1. Mikä maakuntakaava on.....	4
1.1. Maakuntakaava maakunnan suunnittelujärjestelmän osana.....	5
2. Maakuntakaavan sisältö ja kaava-alue.....	6
3. Suunnittelun lähtökohdat, tehdyt selvitykset ja aiemmat suunnitelmat.....	7
3.1. Alueidenkäyttölain asettamat lähtökohdat	7
3.2. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden asettamat lähtökohdat	8
3.3. Muut valtakunnalliset lähtökohdat.....	9
3.4. Maakunnalliset lähtökohdat ja tavoitteet.....	10
3.5. Tavoitteet.....	11
3.6. Kaavan perusselvitykset	11
3.7. Kaavassa tutkittavat vaihtoehdot.....	12
4. Osallistuminen maakuntakaavan laadintaan	12
4.1. Osalliset.....	12
4.2. Mahdollisuudet antaa palautetta maakuntakaavasta.....	13
4.3. Tiedottaminen.....	14
5. Kaavan vaikutusten arviointi.....	15
5.1. Vaikutusten arvioinnin tavoite.....	15
5.2. Arvioitavat vaikutukset	16
5.3. Arvioinnin toteutus	16
5.4. Arvioinnin tulokset.....	17
6. Kaavoituksen kulku, päätöksenteko ja mahdollisuudet vaikuttaa.....	17
7. Yhteystiedot.....	18

Johdanto

Kymenlaakson maakuntahallitus päätti käynnistää vaihemaakuntakaavan laatimisen 18.10.2024.

Kymenlaaksossa on voimassa kokonaismaakuntakaava, jonka ajantasaisuus on tutkittu 2023–2024. Arviointityön myötä todettiin, että Kymenlaakson maakuntakaava on monilta osin ajantasainen, mutta siihen liittyy lukuisia tarkistuksen tarpeita. Ajantasaisuusarvioinnissa todettiin, että maakunnan toimintaympäristössä ja geopoliittisessa tilanteessa on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Keskeisimmät maakuntakaavan muutostarpeet liittyvät energiamurroksen ja elinkeinorakenteen muutospaineisiin ja -trendeihin. Huoltovarmuuteen ja kriittisen infrastruktuurin kokonaisturvallisuuteen liittyvien seikkojen huomioiminen on noussut merkittäväksi myös maankäyttöratkaisujen osalta. Edellä mainittuihin teemoihin liittyy myös merkittäviä selvitystarpeita.

Vaihemaakuntakaavan laadinta antaa kymenlaaksolaisille mahdollisuuden vaikuttaa omaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon. Osallistuminen tuo maakuntakaavoitukselle tietoa ja näkemyksiä siitä, mikä maakunnan asukkaiden ja muiden toimijoiden mielestä on tärkeää ottaa suunnittelussa huomioon ja minkälaista elinympäristöä he tulevaisuuden Kymenlaaksoon haluavat. Jokainen kaavoitusprosessin osallinen on oikeutettu saamaan tietoa ja lausumaan mielipiteensä suunnitelman tavoitteista ja sisällöstä. Suunnitelman arviointi tähtää parhaan mahdollisen ratkaisuvaihtoehdon löytymiseen ja mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kaavoitusprosessin käsikirjoitus, jota tarkennetaan kaavoituksen edetessä siitä saadun palautteen pohjalta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kertoo, miten laadittava kaava vaikuttaa ihmisten elinympäristön säilymiseen tai muuttumiseen, miten suunnitelman vaikutukset arvioidaan, miten osalliset saavat tietoa suunnitelmasta ja missä vaiheissa ja miten osalliset voivat esittää mielipiteensä.

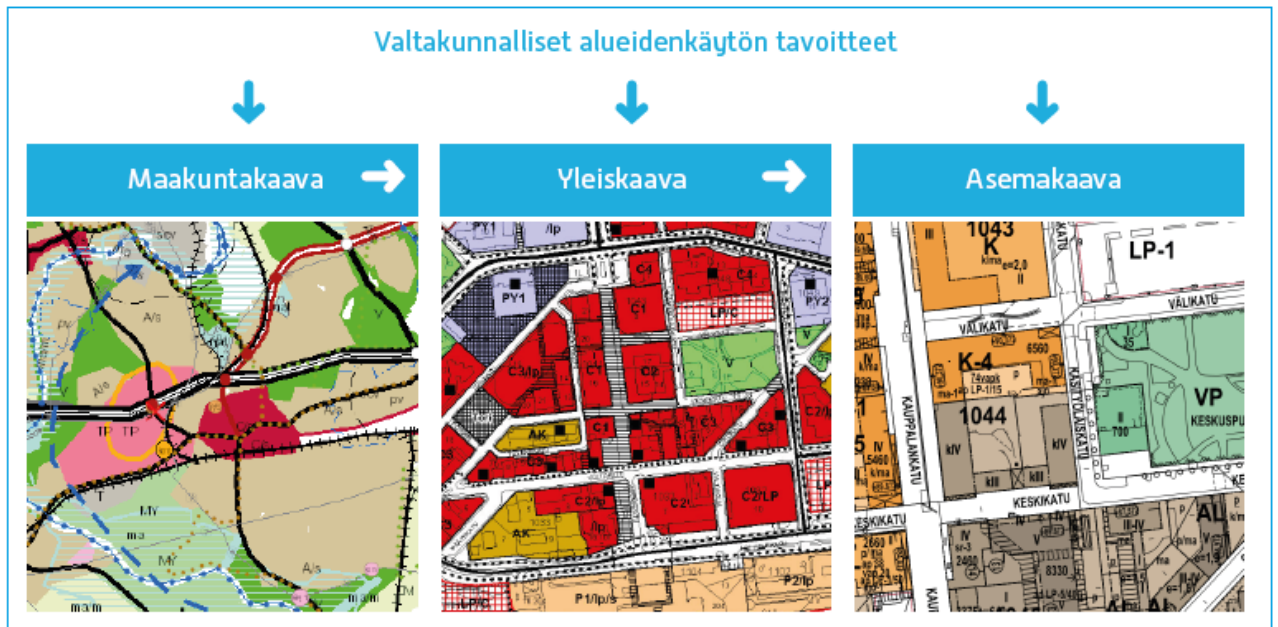
1. Mikä maakuntakaava on

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä maakunnassa. Maakuntakaava on oikeusvaikutteinen ja siinä korostuvat valtakunnallisten, maakunnallisten ja seudullisten näkökulmien yhteensovittaminen ja huomioiminen.

Maakuntakaava ohjaa kuntien kaavoitusta sekä viranomaisten muuta alueiden käytön suunnittelua. Maakuntakaava tarkentuu kuntien yleis- ja asemakaavoissa.

Merkitykseltään valtakunnalliset, maakunnalliset tai seudulliset maankäyttöratkaisut osoitetaan maakuntakaavassa. Maakuntakaavan laadintaa ohjaavat alueidenkäyttölaki sekä valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet.

Maakuntakaava esitetään kartalla, ja kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnot ja -määräykset. Kaavaselostus sisältää mm. kuvaukset kaavan suunnitteluperiaatteista, tavoitteista ja vaikutusten arvioinnin tuloksista.

Kuva 1 Kaavatasot

1.1. Maakuntakaava maakunnan suunnittelujärjestelmän osana

Maakunnan suunnitteluun kuuluvat maakuntasuunnitelma, maakuntaohjelma ja alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava. Kymenlaaksossa maakuntasuunnitelma ja -ohjelma on laadittu yhtenäisenä asiakirjana.

Maakuntaohjelma ja maakuntakaava muodostavat yhteisen kehittämissuunnitelman, jossa maakuntakaavan roolina on luoda edellytyksiä kehittämistoimintojen sijoittumiselle.

Kuva 2 Maakunnan suunnittelujärjestelmä

MAAKUNTAKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

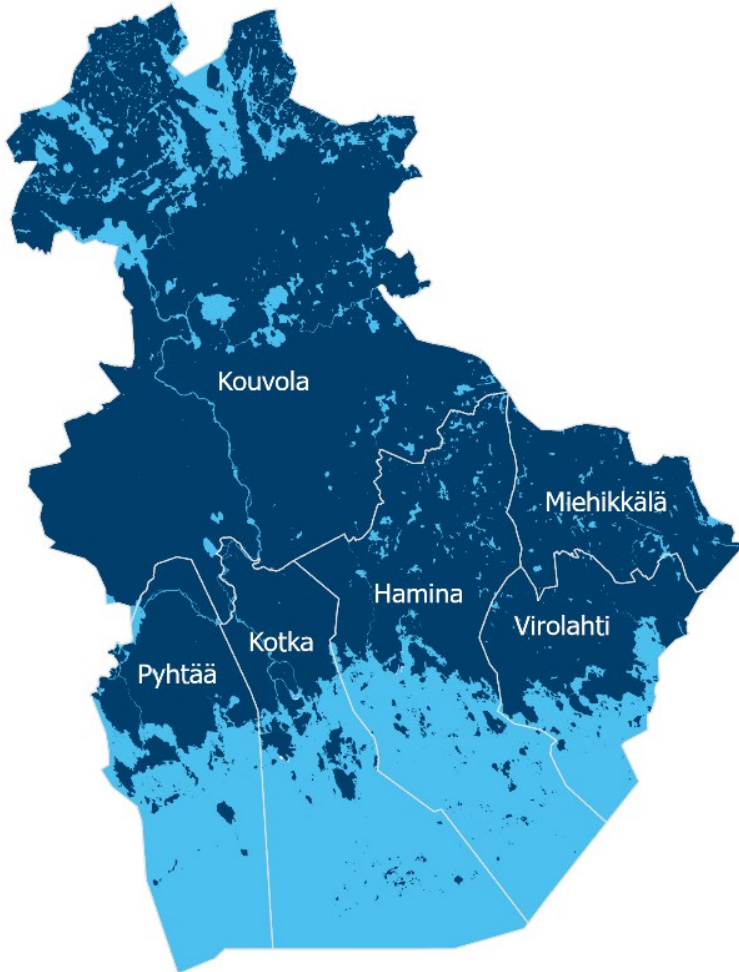
Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Maakuntakaavaan kuuluu sen toteutumista turvaava ehdollinen rakentamisrajoitus. Rakentamisrajoitus on lähtökohtaisesti voimassa virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetuilla alueilla.

2. Maakuntakaavan sisältö ja kaava-alue

Laadittava maakuntakaava on nimeltään **Elinvoimainen ja sopeutuva Kymenlaakso - vaihemaakuntakaava 2060**.

Kaava-alue on Kymenlaakson maakunta, joka kattaa kuusi kuntaa: Hamina, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti. Kaava on vaihemaakuntakaava. Vaihemaakuntakaava tarkoittaa sitä, että voimassa olevaa Kymenlaakson maakuntakaavaa 2040 päivitetään ja täydennetään tiettyjen teemojen osalta.

Kuva 3 Suunnittelualue

Kymenlaakson kokonaismaakuntakaavan ajantasaisuusarvioinnissa todettiin, että maakunnan toimintaympäristössä ja geopoliittisessa tilanteessa on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Keskeisimmät maakuntakaavan muutostarpeet liittyvät energiamurroksen ja elinkeinorakenteen muutospaineesiin ja -trendeihin. Huoltovarmuuteen ja kriittisen infrastruktuurin kokonaisturvallisuuteen liittyvien seikkojen huomioiminen on noussut merkittäväksi myös maankäyttöratkaisujen osalta. Edellä mainittuihin teemoihin liittyy myös merkittäviä selvitystarpeita. Esiin nousseiden tarpeiden sekä toimintaympäristön nopeiden muutosten vuoksi on tarpeen laatia lainvoimaista Kymenlaakson maakuntakaavaa 2040 täydentävä vaihemaakuntakaava. Lainvoimaista kokonaismaakuntakaavaa täydennetään kokonaan uusilla teemoilla ja joitakin teemoja päivitetään.

Vaihemaakuntakaavassa käsiteltävät alustavat teemat:

- aurinkovoima, tuulivoima, vetytalous ja muut uudet energiaratkaisut, tekninen huolto, siirtoverkot
- elinkeinot: teollisuus, työpaikat ja tuotanto, kiertotalous, puhdas siirtymä ja suurkulutuslaitokset
- liikkuminen ja logistiikka
- matkailu ja kulttuuriperintö
- tarvittavat täydennykset sini-viherrakenteeseen, ekosysteemipalvelut, luonnon monimuotoisuuden vaaliminen

Läpileikkaavat teemat:

- huoltovarmuus ja turvallisuus
- ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen

Lisäksi tarkistetaan ajantasaisuusarvioinnin perusteella esiin nousseita muita yksittäisiä päivitystarpeita.

3. Suunnittelun lähtökohdat, tehdyt selvitykset ja aiemmat suunnitelmat

3.1. Alueidenkäyttölain asettamat lähtökohdat

Alueidenkäyttölain (jatkossa AKL) 5 §:ssä esitetään kaikille kaavamuodoille yhteiset alueiden käytön suunnittelun tavoitteet. Kaikkea alueiden käytön suunnittelua koskee myös velvoite huolehtia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

AKL 28 §:ssa on määritelty maakuntakaavan sisältövaatimukset:

Maakuntakaavaa laadittaessa on valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä huomiota maakunnan oloista johtuviin erityisiin tarpeisiin. Kaava on mahdollisuuksien mukaan yhteen sovitettava maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntakaavoituksen kanssa.

Lisäksi sisältövaatimuksessa edellytetään erityisen huomion kiinnittämistä

- 1) maakunnan tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen;
- 2) alueiden käytön ekologiseen kestävyYTEEN;
- 3) ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin;
- 4) vesi- ja maa-ainesvarojen kestäväään käyttöön;
- 5) maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin;
- 6) maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen; sekä
- 7) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyYTEEN.

Edelleen sisältövaatimusten mukaan on pidettävä silmällä alueiden käytön taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa sekä selvítettävä, kenen toteutettavaksi kaava ja sen edellyttämät toimenpiteet kuuluvat. Sisältövaatimuksissa mainitut seikat on selvítettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Muu lainsäädäntö huomioidaan ko. lain edellyttämällä tavalla. Huomioitavia lakeja ovat mm. luonnonsuojelulaki sekä ilmastolaki.

3.2. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden asettamat lähtökohdat

Valtioneuvoston päättämät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ohjaavat kaikkea alueiden käytön suunnittelua.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sääntäjäilmiöihin.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan alueidenkäyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

Alueidenkäyttölain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on ryhmitelty sisällön perusteella kokonaisuuksiin, joita ovat

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.3. Muut valtakunnalliset lähtökohdat

Valtakunnallisilla ohjelmilla ja strategioilla muodostetaan valtakunnallinen näkemys tavoiteltavasta tulevaisuudesta. Ohjelmat ja strategiat koskevat esimerkiksi ympäristöä ja luonnonvaroja, energiaa, aluerakennetta, liikennejärjestelmää, kulttuuriympäristöä ja lukuisia muita aloja. EU asettaa jäsenvaltioilleen tavoitteita, jotka implementoidaan Suomessa kansallisesti. Valtakunnalliset strategiat välittävät maakuntakaavoitukselle kansallisia ja kansainvälisiä lähtökohtia ja velvoitteita.

Kaavassa huomioitavia valtakunnallisia ohjelmia ja suunnitelmia

- *Alueidenkäytön kehityskuva*
- *Suomen merialuesuunnitelma*
- *Teollisuuspolittinen strategia*
- *Etelä-Suomen visio 2040*
- *Itäisen Suomen ohjelma*
- *Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista*
- *Suomen biotalousstrategia 2022-2035*
- *Valtioneuvoston periaatepäätös vedystä 2023*
- *Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021–2032*
- *Liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026*
- *Kansallinen ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmä ja siihen liittyvät strategiat ja suunnitelmat*
- *Suomen matkailustrategia 2022-2028*
- *Kulttuuriperintöstrategia 2023-2030*

3.4. Maakunnalliset lähtökohdat ja tavoitteet

Kaavassa huomioitavia maakunnallisia ohjelmia ja suunnitelmia

- *Hiilineutraali Kymenlaakso 2.0*
- *Ilmastokestävä Kymenlaakso*
- *Kymenlaakson matkailun tiekartta 2022-2028*
- *Kaakkois-Suomen liikennestrategia*
- *Etelä-Suomen liikennestrategia*
- *Kymenlaakson liikennestrategia 2035*
- *Alueellinen metsäohjelma 2021 – 2025*

Maakuntaohjelma on ns. aluekehityslain (laki alueiden kehittamisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta) mukainen asiakirja, joka laaditaan maakuntavaltuuston toimikausittain neljäksi vuodeksi ja sitä tarkistetaan tarvittaessa. Maakuntaohjelma sisältää maakunnan mahdollisuuksiin ja tarpeisiin ja erityispiirteisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet. Lisäksi se sisältää maakunnan kehittämisen kannalta keskeiset hankkeet ja painopisteet.

Kymenlaaksossa on voimassa Kymenlaakson maakuntaohjelma 2022–2025. Uuden maakuntaohjelman laatimistyö on aloitettu ja maakuntaohjelma 2026–2029 valmistuu vuoden 2025 aikana. Maakuntakaavan ja maakuntaohjelman aloitusvaihe toteutetaan yhdistetyssä prosessissa, jossa laaditaan tulevaisuuskenaariot, väestö- ja työpaikkasuunnite sekä pitkän tähtäimen tavoitteet yhteisesti maakunnan päättäjien ja sidosryhmien kanssa.

Kymenlaakson kehittämisen painopisteet vuosille 2022–2025:

Innovatiivinen Kymenlaakso

- Elinkeinoelämän uudistaminen
- Älykkään erikoistumisen ja tutkimus-, -kehittämisen- ja innovaatiotoiminnan vauhdittaminen
- Osaamisen ja koulutuksen parantaminen

Kestävä Kymenlaakso

- Maakunnan saavutettavuuden ja kestävä liikumisen parantaminen
- Vetovoimaisen yhdyskuntarakenteen edistäminen
- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja kestävä luonnonvarojen käyttö

Aktiivinen Kymenlaakso

- Osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen
- Eriarvoistumisen ehkäiseminen
- Kulttuuri ja liikunta maakunnan kilpailutekijäksi

3.5. Tavoitteet

Maakuntakaavan yleisenä tavoitteena on luoda edellytykset hyvälle elinympäristölle. Maakuntakaavalla edistetään alueen pito- ja vetovoimaa ja sitä kautta vahvistetaan maakunnan elinvoimaa ja kilpailukykyä. Maakuntakaavalla kehitetään sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön kannalta vastuullista ja sopeutuvaa yhdyskuntarakennetta.

Energiahuolto ja -tuotanto on merkittävässä murrostilanteessa. Energiamurroksella tarkoitetaan kestäväen energijärjestelmän rakentamista ja siirtymistä fossiilivapaaseen ja hiilineutraaliin energijärjestelmään. Energiamurrokseen liittyvät investoinnit vaativat laajoja teollisen mittakaavan alueita, joilla on merkittäviä vaikutuksia koko maakunnan alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi. Maakuntakaavan tavoitteena on luoda kestävät alueidenkäytön edellytykset energiamurroksen edistämiseksi huomioiden sosiaaliset ja ekologiset reunaehdot.

Läpileikkaavina teemoina ovat huoltovarmuus ja turvallisuus sekä ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen. Geopoliittinen tilanne on muuttunut ja vaikuttanut Kymenlaakson toimintaympäristöön merkittävästi. Maakuntakaavan tavoitteena on huomioida huoltovarmuuteen ja kokonaisturvallisuuteen liittyvät näkökohdat kaikissa suunnitteluratkaisuissa.

Ilmastonmuutoksen voimistuminen johtaa yhä merkittävämpiin muutoksiin myös Kymenlaaksossa. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on keskeistä alueen elin- ja pitovoiman kannalta. Muuttuva ilmasto haastaa myös maakunnan huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta. Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on edistää Kymenlaakson aluerakenteen ja toimijoiden valmiuksia sopeutua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.

Maakuntakaavan tavoitteet esitetään tarkemmin omassa asiakirjassaan. Tavoiteasiakirja hyväksytään maakuntahallituksessa.

3.6. Kaavan perusselvitykset

Aiempiä maakuntakaavoja laadittaessa on kerätty perustietoa alue- ja yhdyskuntarakenteesta, väestöstä, ympäristön tilasta ja ekologisesta kestävydestä, liikenteen ja teknisen huollon järjestelyistä, luonnonvaroista, taloudesta ja elinkeinoelämästä, maisemasta, luonnonarvoista kulttuuriperinnöstä ja virkistyksestä. Suomen merialuesuunnitelman yhteydessä on laadittu merialuetta koskevia selityksiä liittyen mm. aluetalouteen, kokonaisturvallisuuteen ja huoltovarmuuteen, ekosysteemipalveluihin sekä merituulivoimaan. Aiempiä selvityksiä ja tietoja hyödynnetään maakuntakaavatyössä. Tämän maakuntakaavan yhteydessä tietoja päivitetään tarpeellisilta osilta.

Maakuntakaavoituksen aikana tehtäviä selvityksiä ja suunnitelmia ovat mm.

- Kymenlaakson skenaariot 2050
- Väestö- ja työpaikkasuunnite 2060
- Kymenlaakson tuulivoimaselvitys 2025
- Kymenlaakson vetylaakso -selvitys (vety- ja aurinkoenergia)

- Elinkeinoalueselvitys
- Kymenlaakson kokonaisturvallisuus ja huoltovarmuus -tarkastelu
- Maakunnallisesti arvokkaiden rakennetun kulttuuriympäristöjen arvotus 2024-2025
- Kymenlaakson matkailun aluerakenne
- Moottorirata-selvitys
- Hamina-Luumäki rautatieyhteys vaihtoehtoisten linjauksien vertailu
- Kymenlaakson luonnon monimuotoisuus selvitys
- Selvitys maakuntakaavan 2040 viherrakenteen täydennystarpeista

3.7. Kaavassa tutkittavat vaihtoehdot

Maakuntakaavan tavoitteiden pohjalta hahmotellaan mm. elinkeinorakenteen, energiahuollon sekä viherrakenteen ratkaisuvaihtoehtoja.

4. Osallistuminen maakuntakaavan laadintaan

Maakuntakaavan sisällöstä on erittäin tärkeää saada palautetta kaikilta tahoilta, joihin kaavan ratkaisut ja tavoitteet vaikuttavat. Kaavan valmisteluun toivotaan osallistuvan kaikkien, joita Kymenlaakson maakunnan ja maakuntakaavan kehittäminen kiinnostaa. Osallistumismenettelyistä ja tiedottamisesta on säädetty alueidenkäyttölaissa.

4.1. Osalliset

Osallistumismahdollisuus on kaikilla, jotka haluavat olla mukana kehittämässä Kymenlaakson maakuntaa ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.

Osallisia ovat mm. kaava-alueen maanomistajat, viranomaiset, yhteisöt, yritykset ja asiantuntijalaitokset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa. Lista osallisista on liitteenä.

Maakuntakaava laaditaan Kymenlaakson liitossa, joka on alueensa kuntien omistama kuntayhtymä. Liiton omien asiantuntijoiden lisäksi kaavan tekemiseen osallistuu laajalti alueen kuntien virkahenkilöitä ja päättäjiä, ulkopuolisia asiantuntijoita muun muassa korkeakouluista ja tutkimuslaitoksista, eri ministeriöistä sekä kaavan teemoihin liittyvistä yrityksistä ja järjestöistä. Myös asukkaiden palaute on tärkeä osa kaavan valmistelua.

Kaavatyön valmistelun tueksi perustetaan tarpeen mukaan työryhmiä ja järjestetään työpajoja, joihin kootaan asiantuntijoita eri sidosryhmistä täydentämään Kymenlaakson liiton omaa asiantuntemusta. Työryhmät voivat esittää näkemyksiään kaavan tavoitteista, ratkaisuvaihtoehdoista ja vaikutusten arvioinnista.

Kaavan keskeiset päätökset tehdään maakuntahallituksessa ja -valtuustossa, jotka muodostuvat Kymenlaakson kuntien poliitikoista. Maakuntahallitus päättää

vaihemaakuntakaavan valmistelun käynnistämisestä, hyväksyy osallistumis- ja arviointisuunnitelman, asettaa kaavaluonnoksen nähtäville, hyväksyy kaavaehdotuksen ja sen nähtäville asettamisen sekä esittää maakuntavaltuustolle lopullisen kaavaehdotuksen hyväksymistä. Maakuntakaava hyväksytään maakuntavaltuustossa.

4.2. Mahdollisuudet antaa palautetta maakuntakaavasta

Osallistumisprosessi alkaa, kun osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville. Kaavasta kerätään palautetta osallisilta jatkuvasti koko kaavaprosessin aikana. Lausuntoja pyydetään osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen nähtävilläoloaikoina. Kaavaehdotuksesta voi jättää muistutuksen.

Kaavan vireilletulosta sekä nähtävilläoloista kuulutetaan Kymenlaakson liiton ja jäsenkuntien virallisilla verkossa olevalla ilmoitustaululla sekä Kymenlaakson lehdissä (Kouvolan Sanomat, Kymen Sanomat). Kaava-asiakirjat ovat valmistelun kaikissa vaiheissa nähtävillä myös Kymenlaakson kuntien virallisilla, verkossa olevilla ilmoitustauluilla. Kaava-asiakirjat ovat nähtävillä tutustumista ja kommentointia varten Kymenlaakson liiton toimistossa ja verkkosivuilla.

Nähtävilläolojen tarkat ajankohdat varmistuvat kaavatyön edetessä. Osallisten kirjalliset mielipiteet ja muistutukset on toimitettava Kymenlaakson liitolle ennen kunkin nähtävilläoloajan päättymistä. Nähtävilläoloaika on vähintään 30 päivää.

Kymenlaakson liitto pyytää lausunnot Kymenlaakson kunnilta ja muilta keskeisiltä sidosryhmiltä kaavan valmistelu- ja ehdotusvaiheissa. Näiden kautta kaavatyöhön saadaan käytännönläheisiä ja ajankohtaisia kunta- ja asiantuntijanäkökuja.

Viranomaisneuvottelut järjestetään kaavan aloitusvaiheessa ja kaavaehdotusvaiheessa. Viranomaisneuvotteluun kutsutaan Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja ne ministeriöt, joiden toimialaan kuuluvia valtakunnallisesti merkittäviä asioita kaavassa käsitellään. Neuvotteluun kutsutaan lisäksi muut viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea. Neuvottelujen tarkoituksena on saattaa maakunnan liiton tietoon muun muassa valtakunnalliset ja tärkeät seudulliset alueidenkäyttötavoitteet sekä viranomaisten käsitykset tutkimusten ja selvitysten tarpeesta.

Kunnat osallistuvat kaavan valmisteluun monin tavoin. Kaavatyön aikana kuntien viranhaltijat ja päättäjät pääsevät osallistumaan kaavan laadintaan erilaisissa asiantuntijaryhmissä, työpajojen ja seminaarien kautta sekä verkossa. Lisäksi kunnilta pyydetään lausunnot kaavan laadinnan eri vaiheissa.

Kaavan valmisteluvaiheessa järjestetään tarpeen mukaan teemakohtaisia työpajoja sidosryhmille. Työpajoissa käsitellään mm. energiamurrokseen, huoltovarmuuteen sekä kokonaisturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä.

Kaikilla tahoilla, myös asukkailla, on mahdollisuus antaa Kymenlaakson liiton verkkosivujen kautta paikkaan kohdennettua palautetta maakuntakaavasta aloitus- ja

valmisteluvaiheiden aikana. Sidosryhmille järjestetään myös yleisötilaisuuksia, joissa esitellään kaavaluonnosta ja -ehdotusta sekä otetaan vastaan palautetta.

Lisäksi palautetta voi antaa jatkuvasti kaavaprosessin aikana, ennen kaavaehdotuksen nähtävilläoloa suoraan Kymenlaakson liiton aluesuunnittelun henkilöstölle puhelimitse ja sähköpostitse.

Valitusoikeus kaavasta määräytyy alueidenkäyttölain 191 §:n sekä kuntalain luvun 16 mukaan.

Soita meille.

Kirjoita meille.

Osallistu yleisötilaisuuksiin; kysy, keskustele, kommentoi

Merkitse karttapalveluun kommenttisi tietystä maakuntakaavan alueesta tai paikasta.

4.3. Tiedottaminen

Kaavatyön etenemisestä tiedotetaan kuulutusten lisäksi lehdistötiedottein, Kymenlaakson liiton ja kuntien internet-sivuilla sekä Kymenlaakson liiton uutiskirjeessä sekä sosiaalisen median kanavilla. Tiedottamisessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan myös kuntien ja yhteistyökumppaneiden omia tiedotuskanavia, kuten asukaslehtiä ja uutiskirjeitä.

Kaavaluonnosta ja -ehdotusta esitellään ja palautetta vastaanotetaan yleisötilaisuuksissa. Asukkaille ja muille sidosryhmille järjestetään tilaisuuksia jokaisessa kunnassa valmistelu- ja ehdotusvaiheessa. Kaavaa esitellään myös mahdollisuuksien mukaan kuntien omissa asukasfoorumeissa ja muissa soveltuvissa tilaisuuksissa. Maakuntavaltuustolle järjestetään tarpeen mukaan valtuustoseminaari, ja muille luottamushenkilöille esitellään kaavaa tarpeen mukaan.

Lakisääteisten nähtävilläolojen yhteydessä dokumentoidaan, miten saadut mielipiteet ja lausunnot on otettu huomioon.

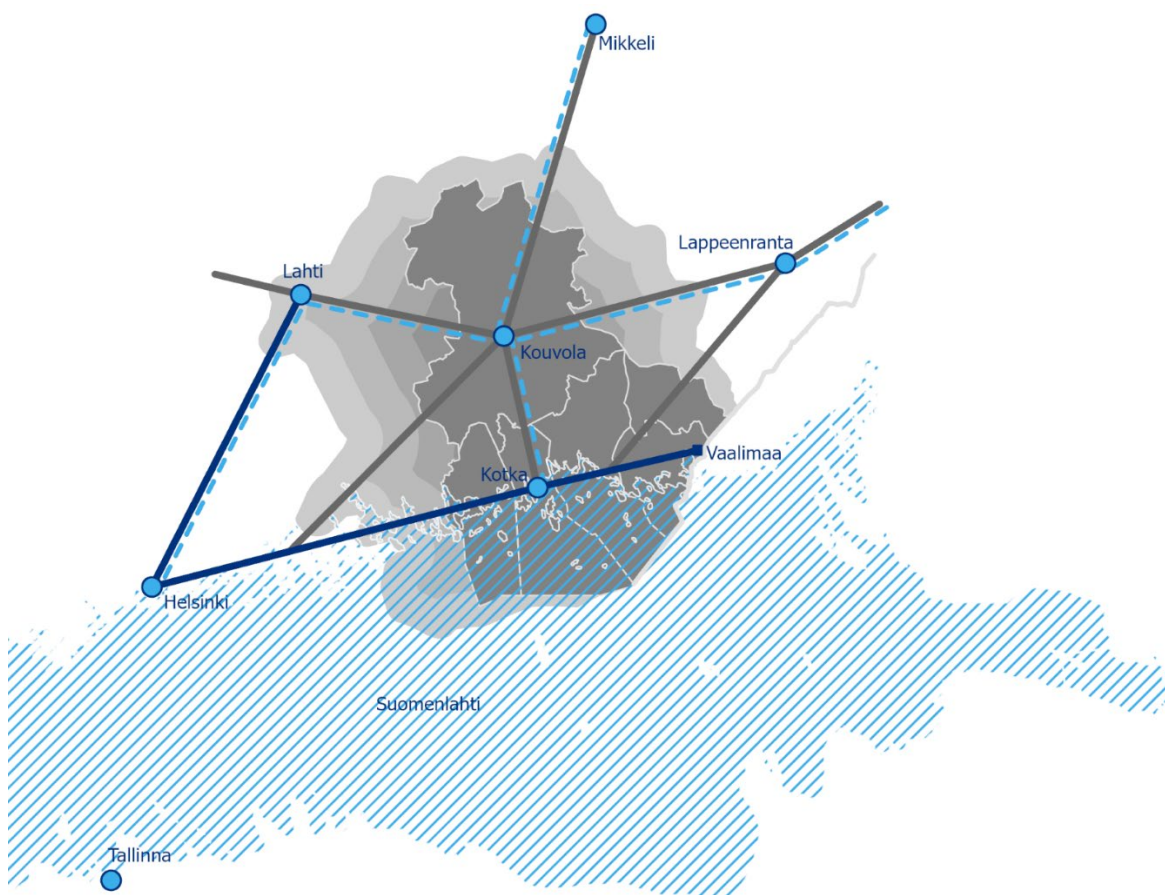
5. Kaavan vaikutusten arviointi

5.1. Vaikutusten arvioinnin tavoite

Vaikutusten arviointi on keskeinen osa maakuntakaavan laatimisprosessia. Arvioinnin tavoitteena on tuottaa kaikille osallisille tietoa kaavan tavoitteiden, toteutusvaihtoehtojen ja kaavaratkaisujen merkittävistä vaikutuksista. Arviointi tukee parhaan kaavaratkaisun valintaa ja haitallisten vaikutusten vähentämistä.

Arviointi pohjautuu alueidenkäyttölakiin, jonka mukaan kaavan tulee perustua sen merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun sekä arvioinnin tueksi laadittuihin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Vaikutusten arvioinnin selvityksiä tehdään koko siltä alueelta, johon kaavalla arvioidaan olevan olennaisia vaikutuksia. Kaavan vaikutusalueena on Kymenlaakson kunnat sekä ne ympäröivät alueet, joihin kaavaratkaisut vaikuttavat (kuva 4). Välittömät vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti Kymenlaakson maakunnan alueelle. Vaikutusalueen raja tarkentuu arvioinnin edetessä, sillä kaavan vaikutusalue voi vaihdella kaavaratkaisusta ja aihealueesta riippuen kunnallisesta ylimaakunnalliseen.

Kuva 4 Vaikutusalueen rajaus harmaalla värillä

5.2. Arvioitavat vaikutukset

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) mukaan maakuntakaavan tavoitteiden, kaavaratkaisujen sekä tarkasteltavien vaihtoehtojen merkittävimpiä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia arvioidaan suhteessa

- Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- Maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Maakuntakaava on yleispiirteinen kaava, ja vaikutusten arviointi suoritetaan sen edellyttämällä tasolla ja tarkkuudella, kaavan tehtävä ja tarkoitus huomioiden.

Kokonaisvaikutusten arvioinnissa tarkastellaan koko vaikutusaluetta, kaavaa ja sen eri tekijöitä yhdessä. Tässä yhteydessä arvioidaan vaikutuksia myös muihin maakunnallisiin tavoitteisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin. Erillisselvityksien tarkasteluissa tutkitaan yksittäisen merkinnän vaikutusta ympäröivään alueeseen ja ympäristöön.

Natura 2000 -verkoston osalta maakuntakaavan vaikutuksia arvioidaan sen kannalta, heikentääkö maakuntakaava todennäköisesti merkittävästi niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi kukin alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Lisäksi varaudutaan vaikutusten arviointiselvityksiin myös mahdollisten muiden erityistarkastelua vaativien aihealueiden osalta.

Maakuntakaavatyön aikana voi nousta esiin tarve tarkastella myös yksittäisten alueiden tai aluekokonaisuuksien vaihtoehtoja. Niistä päätetään kaavatyön edetessä erikseen.

5.3. Arvioinnin toteutus

Arviointi käynnistyy, kun kaavan laatimistyö alkaa. Vaikutusten arviointi on osa jokaista kaavan laadintavaihetta. Arviointityö sisällytetään kaavan laadintaprosessiin siten, että arvioinnin tulokset huomioidaan kaavaratkaisuja tehdessä. Arviointitietoa tuotetaan mahdollisimman ajantasaisesti kunkin kaavavaiheen käyttöön.

Vaikutusten arvioinnit tehdään Kymenlaakson liiton omana työnä. Kymenlaakson ympäristöpoliittinen neuvottelukunta integroidaan arviointiprosessiin. Arvioinnissa käytetään tarpeen vaatiessa myös muita asiantuntijoita tai konsultteja.

Arvioinnin toteutuksessa hyödynnetään Kymenlaakson liitossa aiempien maakuntakaavojen arviointiin kehitettyä mallia. Uusien, maakuntakaavaa varten laadittavien selvitysten lisäksi hyödynnetään soveltuvin osin hyväksi aikaisemmin tehtyjä selvityksiä. Arvioinnin tukena on myös Kymenlaakson ekotehokkuuden seurantajärjestelmä ECOREG.

5.4. Arvioinnin tulokset

Arvioinnin tulokset ovat osa kaavamateriaalia ja kaikkien saatavilla Kymenlaakson liiton verkkosivuilla sekä kirjallisessa muodossa.

Arvioinnin keskeiset tulokset dokumentoidaan erillisselvityksissä. Selvityksissä kuvataan merkittävät vaikutukset sanallisesti. Kaavaprosessin aikana saatu palaute huomioidaan ja vaikutusten arviointeja täydennetään arviointikulun edettäessä.

6. Kaavoituksen kulku, päätöksenteko ja mahdollisuudet vaikuttaa

Aloitusvaihe 2024–2025

- ✓ Laaditaan kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä tavoiteasiakirja
- ✓ Järjestetään kaavan lähtökohtia ja tavoitteita koskeva 1. viranomaisneuvottelu
- ✓ Osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkinen nähtävillä olo ja mahdollisuus palautteen antamiseen kevättalvella 2025

Valmisteluvaihe 2025–2026

- ✓ Laaditaan tarvittavat selvitykset ja muodostetaan eri vaihtoehdot ja päätelmät kaavaratkaisujen pohjaksi
- ✓ Arvioidaan vaihtoehtojen ja päätelmien vaikutuksia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa
- ✓ Päätelmien pohjalta laadittu kaavaluonnos asetetaan julkisesti nähtäville ja annetaan mahdollisuus palautteen antamiselle syksyllä 2026

Ehdotusvaihe 2027–2028

- ✓ Laaditaan kaavaehdotus valmisteluvaiheessa saadun palautteen perusteella
- ✓ Tarkennetaan vaikutusten arviointia
- ✓ Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja pidetään 2. viranomaisneuvottelu
- ✓ Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville ja annetaan mahdollisuus palautteen antamiselle talvella 2028

Hyväksymisvaihe 2028

- ✓ Käsitellään ehdotuksesta annettu palaute
- ✓ Kaava hyväksytään maakuntavaltuustossa ja sen hyväksymisestä kuulutetaan

Seuranta- ja toteutusvaihe

- ✓ Kaavan toteutumista edistetään ja seurataan viranomaistoiminnassa sekä sen perusteella arvioidaan kaavan muutostarpeita

7. Yhteystiedot

Kymenlaakson Liitto
Hovioikeudenkatu 6, 45100 KOUVOLA

Sähköposti: etunimi.sukunimi@kymenlaakso.fi

Internet: www.kymenlaakso.fi

Suunnittelujohtaja Frank Hering	050 308 7290
Suunnittelupäällikkö Lotta Vuorinen	044 717 0533
Maakuntasuunnittelija Elina Ronkanen	044 747 8511
Maakuntasuunnittelija Ville Rätty	044 747 8508
Ympäristösuunnittelija Kaisa Leino	044 747 8518
Suunnitteluavustaja Pirjo Hakala	044 747 8505

**KYMEN
LAAKSON
LIITTO**

LIITE 1. Maakuntakaavan osalliset

Maanomistajat	Kaava-alueen maanomistajat ja –haltijat
Ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa	Kaava-alueen ulkopuolisen alueen maanomistajat ja –haltijat Kaavan vaikutusalueen asukkaat Yrityksen- ja elinkeinonharjoittajat Alueella työssä tai koulua käyvät henkilöt Yritysten ja laitosten palveluiden käyttäjät
Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään	Kymenlaakson kunnat: Hamina, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Pyhtää, Virolahti Kymenlaakson naapurikunnat: Iitti, Loviisa, Lapinjärvi, Orimattila, Lahti, Heinola, Mäntyharju, Savitaipale, Luumäki, Lappeenranta Maakuntien liitot: Etelä-Karjalan liitto, Etelä-Savon maakuntaliitto, Hämeen liitto, Päijät-Hämeen liitto, Uudenmaan liitto, Varsinais-Suomen liitto
Ministeriöt, joiden toimialaan kuuluvia valtakunnallisesti merkittäviä asioita kaavassa käsitellään	Ulkoministeriö Oikeusministeriö Sisäministeriö Puolustusministeriö Valtiovarainministeriö Opetus- ja kulttuuriministeriö Maa- ja metsätalousministeriö Liikenne- ja viestintäministeriö Työ- ja elinkeinoministeriö Sosiaali- ja terveysministeriö Ympäristöministeriö
Alueelliset ja muut viranomaiset	Energiavirasto Etelä-Suomen aluehallintovirasto AVI Puolustusvoimien 1. Logistiikkarykmentti Kaakkois-Suomen ELY- keskus Liikenne ja infrastruktuuri Kaakkois-Suomen ELY- keskus Ympäristö ja luonnonvarat Kaakkois-Suomen ELY- keskus Elinkeinot työvoima ja osaaminen Kaakkois-Suomen rajavartiosto Kymenlaakson museo Kymenlaakson Hyvinvointialue Kymenlaakson Pelastuslaitos Väylävirasto Liikenne- ja viestintävirasto Traficom Metsähallitus, Luontopalvelut Metsähallitus, Eräpalvelut Metsähallitus, Metsätalous Oy Museovirasto Pääesikunta

	<p>Rajavartiolaitoksen esikunta Suomen metsäkeskus, Kaakkoinen palvelualue Suomenlahden merivartiosto Tulli Uudenmaan ELY- keskus/ Liikenne ja infrastruktuuri Varsinais-Suomen ELY/Saaristoasiat</p>
Muut alueelliset yhteisöt:	
Aluerakenne ja elinkeinoelämä:	<p>Cursor Oy Kouvola Innovation Oy Kymenlaakson kauppakamari Kymenlaakson kylät ry ProAgria Etelä-Suomi Kymen yrittäjät Kymen Seudun Osuuskauppa Kesko OYj Lidl Suomi Ky Pohjois-Kymen Kasvu ry Leader Sepra ry Senaatti-kiinteistöt Metsähallitus Laatumaa</p>
Liikenne ja tekninen huolto:	<p>Suomen Erillisverkot Oy Energiateollisuus ry Fingrid Oyj Gasgrid Muut sähköverkonhaltijat Fortum Oyj Gasum Oy Haminan Energia Oy Haminan vesi HaminaKotka Satama Oy Helen Oy Kotkan Energia Oy KSS Energia Oy Kymenlaakson Jäte Oy Kymenlaakson Sähkö KSOY Kymenlaakson Vesi Oy Kymen Vesi Oy Kouvolan Vesi Oy Suomen Uusiutuvat ry Suomen Vesitiet ry Pohjolan Voima Oy VR-Yhtymä Oy NRC Group Finland Oy RRT Kouvola Oy Oy Mankala Ab UPM Energy Kymin Voima Oy</p>

	<p>Kolsin Voima Oy Kemijoki Oyj</p>
Ympäristö ja luonnonvarat:	<p>Birdlife Finland Kymenlaakson lintutieteellinen yhdistys Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri Suomen riistakeskus, Kaakkois-Suomi Kymenlaakson ympäristöpoliittinen neuvottelukunta Maataloustuottajain Kymenlaakson Liitto Metsänhoitoyhdistys, Kaakko Metsänhoitoyhdistys, Kymenlaakso Skogsvårdsföreningen Södra skogsreviret Morenia Oy Neova PJ-Turve Oy Arvoturve Oy Valkealan Turve Oy Raussin Energia Oy Utin Turve Oy Suomen Bioenergiayhdistys ry UPM Kymmene Oyj Stora Enso Publication Papers Oy Ltd Kotkamills Oy</p>
Tutkimus- ja oppilaitokset:	<p>Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto Harjun oppimiskeskus Kouvolan aikuiskoulutussäätiö Kouvolan ammattiopisto Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu XAMK LUT-yliopisto Luonnonvarakeskus Suomen ympäristökeskus Meriturvallisuuden ja -liikenteen tutkimuskeskus Merikotka</p>
Muut toimijat:	<p>AKAVA, Kaakkois-Suomi STTK SAK:n Kymen aluepalvelukeskus Elinkeinoelämän keskusliitto EK KESKUSTA Kymenlaakson piiri Kymenlaakson Kokoomus ry. Kymen Perussuomalaiset Kymen Sosiaalidemokraattinen Piiri ry Kaakkois-Suomen vihreät ry. Vasemmistoliitto, Kaakkois-Suomen piirijärjestö Kristillisdemokraatit, Kymen piiri Liike nyt Nuorisovaltuustot Kylätoimikunnat, asukasyhdistykset, harrastusjärjestöt</p>